
SOCIĀLO MEDIJU ALGORITMI

9.–12. klase

► Stundas mērķis

Pilnveidot prasmi analizēt, kā darbojas algoritmi un kā tie ietekmē individuāli saņemtos sociālo mediju un interneta vēstījumus.

► Caurviju prasme

Digitālā un medijpratība

► Jēdzieni, atslēgas vārdi

Algoritmi

Informācijas burbuļi

Atbalss kamera

Sociālie mediji

► Resursi

Prezentācija

Projektors, dators ar interneta pieslēgumu

Skolēniem – mobilie tālruņi vai planšetes ar interneta pieslēgumu

Ilgums: 40 minūtes

Uzmanības piesaiste, aktivizēšana (5 min.)

1. Stundas sākumā skolotājs demonstrē algoritmu: uz galda tiek nolikta pildspalva, un skolotājs atkāpjas dažus metrus no tās. Skolotājs jautā skolēniem: “Man ir nepieciešama pildspalva, taču es to nevaru aizņemt. Kā man rīkoties?” Skolēnu atbildēm ir jābūt precīzām – cik soļu un uz kuru pusi jāšper, ko darīt un ar kuru roku u.c. Kad algoritms izveidots, skolotājs atkārtoti to. Klase kopīgi definē, kas ir algoritms (<https://tezaurs.lv/algoritms>, Pēc stingri noteiktiem likumiem izdarāmu aprēķinu, darbību sistēma kāda rezultāta sasniegšanai).
2. Saruna – ko skolēni zina, kā algoritmi tiek izmantoti sociālajos medijos (sociālie mediji – interaktīvu tiešsaistes mediju veids, plašāk: <https://enciklopedija.lv/skirklis/4805-soci%C4%87lie-mediji>), internetā. Skolēnu atbildes tiek pierakstītas, fiksējot šajā brīdī zināmo. Iesakām skolēnu atbildes fiksēt 2 kolonnās – “Zinu, ka tā ir...” un “Šķiet, ka tā ir...”. Pie šī uzdevuma klase atgriežas stundas noslēgumā.

Galvenā daļa (30 min.)

1. Skolēni atbild uz jautājumiem:
 - Miniet jūsu biežāk lietotās sociālo mediju platformas!
 - Kādu informāciju jūs meklējat sociālajos medijos? Vai biežāk meklējat konkrētu informāciju vai patērējat visu piedāvāto?
 - Miniet informāciju, ko sociālo mediju kompānijas ievāc par jums, lai veidotu algoritmus. (Var veidot vārdu mākonī, lai vizuāli attēlotu atbildes.)

- Kur var apskatīt datus, kas par jums tiek ievākti? Vai ir iespēja atteikties nodot savus datus sociālo mediju kompānijām?
2. Skolēni sadalās grupās, katra grupa izlozē vienu no informācijas avotiem:
- <https://veryverified.eu/lv/nodalas/3-nodala/a-sadala-ka-darbojas-socialie-mediji/socialie-mediji-ka-zinu-avots>
 - <https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/tehnologijas-un-zinatne/zinatnieki-socialo-tiklu-algoritmi-nav-labveligi-sazinai-ar-sabiedribu-par-zinatni.a493272/>
 - <https://lvportals.lv/viedokli/324975-revolucijas-kuras-musdienas-veido-socialie-mediji-2021>
 - <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/varda-briviba-privatas-rokas-14255285>
- Pirms video skatīšanās tiek izstāstīts uzdevums – katra grupa piedalīsies algoritma tiesā. Skatoties video, ir jāveido tēzes aizstāvības un apsūdzības runai.
3. Algoritma tiesa. Tiek izvēlēti 3 skolēni – tiesneši. Tiesneši uzklasa katras grupas apsūdzības tēzes un dod vārdu aizstāvībai. Tiesneši pieņem lēmumu, to pamatojot: vai algoritms un ar kādiem nosacījumiem ir laižams brīvībā vai tomēr apcietināms.

Refleksija (5 min.)

Skolēni apskata stundas sākumā veidotās kolonnas un papildina, ko jaunu tagad zina, ko no kolonnas “Šķiet, ka tā ir...” pārnest uz kolonnu “Zinu, ka tā ir...”.

Skolēni var papildināt kolonnas ar jautājumiem, kuri vēl būtu jānoskaidro nākamajās nodarbībās.

Papildu informācija:

Lekcija par informācijas burbuļiem:

<https://www.youtube.com/watch?v=bkKtU-H235M>